

Adessium
Foundation
20 jaar

ZORGEN
VOR
MORGEN

Protest tegen het chemische complex Chemours dat PFAS loost in de omgeving. Natuur- en Milieufederaties Noord- en Zuid-Holland ondersteunt bewoners en maatschappelijke initiatieven die in actie willen komen tegen PFAS en andere chemische vervuilingen.

Caring for
each other
and our
environment

Een bijzonder reservaat

In het Pelagosreservaat in de Middellandse Zee, gelegen tussen Frankrijk, Monaco en Italië, leven uitzonderlijk veel zeezoogdieren. Zoals de potvis (foto), vinvis en diverse dolfinsoorten. In 2025 sloot Adessium zich aan bij het Pelagos Consortium, dat deze zoogdieren en hun leefgebied beter wil beschermen.

Zeezoogdieren zoals de potvis hebben veel last van onderwatergeluid door de scheepvaart.

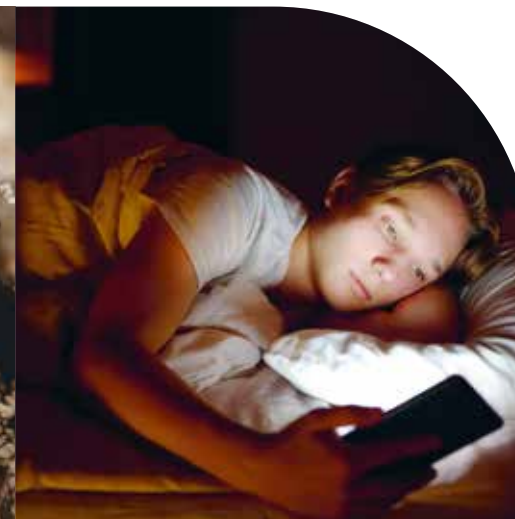

Kinderen en kunst

Stichting De Vrolijkheid vierde in 2025 haar 25-jarig jubileum. Sinds de millenniumwissel heeft de organisatie meer dan 100.000 creatieve en kunstzinnige activiteiten georganiseerd in asielzoekerscentra. De Vrolijkheid doet dit samen met én voor kinderen, jongeren en families die daar wonen.

Poppen maken tijdens het project 'Familieportretten'.

Adessium Foundation streeft naar een **open samenleving** waarin iedereen mee kan doen en waar **rechten en vrijheden** worden beschermd. Een samenleving die een **solidaire en leefbare wereld** doorgeeft aan toekomstige generaties. Adessium ondersteunt **maatschappelijke organisaties** en stelt hen in staat om te werken aan een **blijvend positieve verandering.**

- 6 Onze missie
- 8 Opening Rogier van Vliet
- 10 Voorwoord directie
- 14 Onze werkwijze
- 16 De reis van 20 jaar Adessium
- 22 Viering jubileum

- 24 Programma **Geïnformeerde Samenleving**
- 34 Programma **Natuur en Leefomgeving**
- 44 Programma **Solidaire en Rechtvaardige Samenleving**

- 54 EU en de democratie
- 58 Onze achtergrond
- 59 Bestuur en medewerkers
- 60 Financieel overzicht
- 63 Onze partner-organisaties

Rogier van Vliet
Bestuursvoorzitter

Integriteit, rechtsorde en democratische waarden zijn geen abstracte idealen

In een tijd van snelle technologische vooruitgang en toenemende geopolitieke spanningen is het verleidelijk te denken dat innovatie vooral draait om nieuwe technologie, nieuwe markten of nieuwe economische modellen. Maar misschien ligt de belangrijkste innovatie waar onze tijd om vraagt wel ergens anders: in de manier waarop wij onze samenleving organiseren.

De afgelopen jaren is het vertrouwen in instituties zichtbaar onder druk komen te staan. De internationale rechtsorde — lange tijd een anker van stabiliteit — staat steeds vaker onder spanning. Landen die juist het goede voorbeeld zouden moeten geven, slagen daar niet altijd in, soms zelfs doelbewust niet. Dat ondermijnt de geloofwaardigheid van het systeem zelf. Daarmee wordt de vraag urgenter dan ooit: wie neemt het voortouw in het versterken van een cultuur van integriteit, samenwerking en verantwoordelijkheid?

Juist hier ligt een belangrijke rol voor filantropie. Filantropie kan ruimte creëren voor nieuwe ideeën, onafhankelijk denken en initiatieven die het algemeen belang dienen. Zij kan investeren waar de markt tekortschiet en waar de politiek soms niet snel genoeg kan handelen. Maar misschien nog belangrijker: filantropie kan goede voorbeelden zichtbaar maken en versterken.

Een cultuur van integriteit ontstaat niet vanzelf. Zij vraagt om organisaties en mensen die bewust kiezen voor transparantie, verantwoordelijkheid en het langetermijnbelang van de samenleving. Europa heeft historisch laten zien dat samenwerking en rechtsstatelijkheid de basis kunnen vormen voor vrede en welvaart. Juist in deze tijd kan Europa opnieuw laten zien dat integriteit, rechtsorde en democratische waarden geen abstracte idealen zijn, maar praktische fundamenten voor een stabiele en vrije samenleving.

Bij Adessium geloven wij dat filantropie kan bijdragen aan die ontwikkeling. Niet door de rol van overheden of markten over te nemen, maar door ruimte te creëren voor initiatieven die het publieke belang versterken — oftewel maatschappelijke innovatie.

De uitdagingen van deze tijd zijn groot. Juist daarom is dit het moment om de samenleving toekomstbestendig te maken — met integriteit, samenwerking en langetermijnverantwoordelijkheid als uitgangspunt. Daar zetten wij ons bij Adessium met overtuiging voor in.

Rogier van Vliet

Martijn Meijer
Directeur programma's

Rogier van der Weerd
Algemeen directeur

Geef maatschappelijk initiatief de ruimte, juist in deze turbulente tijden

Het openslaan van de krant. Het is een gedurfde activiteit dezer dagen. Oorlog, mensen op de vlucht, toenemende bestaansonzekerheid, de opkomst van autonoom handelende AI-systemen: pagina na pagina lijkt gevuld met de chaos in de wereld. Alsof we als samenleving onherroepelijk richting de rand van de afgrond bewegen.

En natuurlijk, de situatie in de wereld stemt ook niet tot veel vrolijkheid of optimisme. Maar dat is niet het hele verhaal. Er is óók een verhaal waarin de samenleving haar veerkracht toont, haar vermogen laat zien om oplossingen te bieden voor de grote vraagstukken van deze tijd. En juist dát verhaal vertellen wij in dit Jaarbericht. Het is het verhaal van burgers die verantwoordelijkheid nemen om de wereld om hen heen mooier te maken. Van maatschappelijke innovatie daar waar overheden of de markt vastzitten in bestaande structuren en het verhaal van organisaties die macht van overheden en bedrijven ter verantwoording durven te roepen.

Georganiseerd protest

Neem de inwoners van de Drechtsteden. Zij weten al decennia dat zij worden blootgesteld aan schadelijke PFAS-chemicaliën die door de industrie worden geloosd. Lang

werden zij genegeerd. Maar hun volharding en georganiseerd protest hebben het maatschappelijk perspectief gekanteld. Met hulp van onderzoeksjournalisten en maatschappelijke organisaties als Stichting Advocaat van de Aarde, wordt het recht op een gezonde leefomgeving steeds breder erkend.

Nieuwe vormen van hulp

Of neem het groeiende probleem van jongeren en jongvolwassenen met schulden. Formele hulp sluit vaak niet aan bij hun leefwereld, waardoor zij te laat in beeld komen. Juist in de samenleving ontstaan nieuwe vormen van hulp die wel werken. Zo combineert ONSbank schuldrustcoaches met het werken aan de toekomst van jongeren: samen plannen maken, vanuit rust. Met resultaat: jongeren die volledig vastliepen in de gemeentelijke hulpverlening, pakken hun leven weer op.

Of neem een organisatie als Bits of Freedom, die het in de rechtszaal als een ware David opnam tegen de reus Meta — en overwon. Door deze overwinning krijgen gebruikers van Facebook in Nederland weer controle over de informatie die zij op hun eigen tijdlijn te zien krijgen in plaats van een door het algoritme gegenereerde tijdlijn.

Bijdragen aan betere wereld

In de realiteit van vandaag de dag — waarin het aantal open en vrije samenlevingen steeds verder afneemt — voelen bovenstaande voorbeelden misschien als kleine lichtpunten in een donkere nacht. Maar het zijn allemaal voorbeelden waarin burgers en maatschappelijke organisaties de vrijheid hebben en daarmee de verantwoordelijkheid voelen om bij te dragen aan een betere wereld.

Betrokken burgers zijn nodig

In onze optiek begint het beschermen van een open samenleving dan ook met het beschermen van de ruimte voor maatschappelijk initiatief en de pluriformiteit van het maatschappelijk middenveld. Die bescherming is hard nodig. In Europa zien we dat publieke financiering van maatschappelijke organisaties sterk onder druk is komen te staan, waardoor de stem van burgers steeds minder doorklinkt in het beleidsproces. In Nederland zien we wetsvoorstellen verschijnen waarin het bieden van hulp aan ongedocumenteerde migranten een strafbaar vergrijp zou worden.

“In Europa zien we dat publieke financiering van maatschappelijke organisaties sterk onder druk is komen te staan, waardoor de stem van burgers steeds minder doorklinkt in het beleidsproces”

Allemaal signalen dat de ruimte voor het maatschappelijk middenveld eerder kleiner dan groter wordt, terwijl juist in deze onrustige wereld betrokken burgers het anker van onze vrije en open samenleving kunnen zijn. De ruimte voor maatschappelijk initiatief verdedigen en deze initiatieven versterken: dat zien we bij Adessium als onze belangrijkste prioriteit.

Rogier van der Weerd en **Martijn Meijer**

Weer grip

Tiffany spreekt zich als ervaringsdeskundige uit voor jongeren met schulden. “Tijdens mijn depressie hadden mijn financiën mijn laatste prioriteit. Toen ik weer grip op mezelf kreeg, bleek dat ik te veel toeslagen had ontvangen. Daarnaast had ik verkeersboetes, waarbij de verhogingen snel opliepen. Mijn totale schuld bedroeg ongeveer 5.000 euro, exclusief mijn studieschuld.” Met hulp van haar schuldrustcoach van Stichting ONSbank kreeg ze weer overzicht. Samen brachten ze haar situatie in kaart en troffen afbetalingsregelingen. Ook bood ONSbank groeps-sessies en een creatief workshopprogramma, waarin deelnemers anders naar zichzelf en hun toekomst leren kijken.

Adessium Foundation gelooft in de kracht van langdurige samenwerking. We steunen organisaties met flexibele, meerjarige donaties en strategisch advies. Zo bouwen we samen aan impactvolle initiatieven die maatschappelijke verandering versnellen en versterken.

Boven: African Parks gaat de komende jaren 2000 in gevangenschap gefokte witte neushoorns uitzetten in natuurparken. // Midden: energiecoaches van de Energiebank komen bij mensen thuis. // Onder: de presentatie van een rapport van OPORA Foundation over teruggekeerde Oekraïners.

Geloof in de kracht van meerjarige samenwerking met een flexibele aanpak

Adessium Foundation streeft naar een open samenleving waarin iedereen mee kan doen en waar rechten en vrijheden worden beschermd. Een samenleving die een solidaire en leefbare wereld doorgeeft aan toekomstige generaties. We willen maatschappelijke organisaties in staat te stellen om te werken aan een blijvend positieve verandering.

Hoe wij doneren

In het kort staan wij voor:

- Constructieve samenwerking met de door ons gesteunde organisaties. Gebaseerd op wederzijds vertrouwen en openheid.
- Meerjarige ondersteuning. Want impact wordt niet van vandaag op morgen bereikt.
- Flexibiliteit. We leven in een snel veranderende samenleving en bewegen mee met wat er nodig is.

Onze kijk op filantropie

Adessium Foundation is een filantropisch fonds dat sinds 2005 maatschappelijke organisaties in Nederland en Europa ondersteunt. We bieden financiële steun, advies en toegang tot ons netwerk om initiatieven te versterken die bijdragen aan een betere samenleving.

We opereren onafhankelijk, zonder religieuze of politieke bindingen. Deze positie geeft ons de vrijheid om middelen in te zetten waar ze het meeste impact maken. Die vrijheid brengt

ook verantwoordelijkheid met zich mee. Daarom richten we ons op langetermijnoplossingen en ondersteunen we vernieuwende ideeën die vanuit de overheid of de markt niet altijd tot stand komen, maar wel van waarde zijn voor de samenleving.

Hoe we organisaties helpen versterken

We geloven dat sterke organisaties resultaat bereiken. Onze donaties zijn breed in te zetten binnen de missie van de organisatie. Ook kijken we samen waar extra hulp nodig is, bijvoorbeeld door het inschakelen van strategieadvies of een externe evaluatie. We willen dat onze steun positieve maatschappelijke verandering brengt. Daarom kijken we goed naar wat werkt en niet werkt. We leren van de organisaties die we steunen en zetten deze kennis in om onze werkwijze en de sector te versterken.

Adessium verkent zelf pro-actief

Als strategisch filantropisch fonds formuleren we doelstellingen binnen gekozen aandachtsgebieden en ontwikkelen we een aanpak om deze doelstellingen te behalen. Ons team benadert op basis van deze strategie pro-actief maatschappelijke organisaties om samenwerking te verkennen en een uitnodiging te doen voor het indienen van een financieringsaanvraag.

We doen zorgvuldig onderzoek naar de organisaties die we steunen en willen respectvol omgaan met ieders tijd. Om die reden nemen we geen ongevroegde voorstellen in behandeling.

De reis van twintig jaar Adessium

In 2025 was het **twintig jaar geleden** dat Adessium Foundation werd opgericht. Er is **veel geleerd** en **veel bereikt** in al die jaren. Tijd voor **een terugblik**.

Oprichters Rogier (links) en Gerard.
Gerard: "De pijlen richten zich steeds op jezelf: wat wil ik nou eigenlijk?"

Het verhaal van Adessium begint bij oprichter **Gerard van Vliet**. Hard werken, jezelf ontwikkelen en steeds beter worden in wat je doet, dat is zijn adagium. Hij bouwde aan een succesvol eigen bedrijf in vermogensbeheer, dat hij in 2002 verkoopt. De keuze om een groot deel van de opbrengst aan goede doelen te schenken, is snel gemaakt. **Gerard**: "We leven vanuit de gedachte dat het rust geeft om voldoende financiële middelen te hebben, maar dat overvloed een vloek kan zijn."

In 2005 richt de familie Adessium Foundation op, dat sindsdien gemiddeld ruim 16 miljoen euro per jaar besteedt aan goede doelen. Dat is een serieuze inspanning, die veel tijd en energie kost. Vind maar eens zoveel goede doelen waaraan je grote bedragen toevertrouwt. Voorzitter en zoon **Rogier van Vliet**: "Als je honderdduizend euro weggeeft, of nog meer, dan gaat het om: waar sta je zelf voor? Heeft de ontvangende partij een overtuigend verhaal en een goede aanpak?"

Een auto voor de oogst

De familie gaat op zoek naar goede doelen die hen aanspreken. Rogier en Gerard horen via via over een man die projecten in Afrika steunt. Een daarvan is een boer die een auto nodig heeft om zijn oogst naar de dichtstbijzijnde haven te vervoeren. Via een stichting ontvangt de boer geld om er een auto van te kopen.

Ook dichtbij is hulp nodig. Zo oppert Gerard om iconen in Rotterdam te steunen, de plaats waar hij woonde en studeerde. De ideeën voor goede doelen lopen wijd uiteen. Een probleem waar bijna alle familiestichtingen mee te maken krijgen als ze eenmaal beginnen, is het verschil in voorkeuren tussen de betrokken familieleden, zegt Gerard. "De vraag 'wat wil ik nou' kan familieleden uit elkaar drijven.

De verleiding om allemaal je eigen stichting op te richten, is een klif die je moet omzeilen."

Financiële dienstverlening

Gerard en Rogier hebben een duidelijke rolverdeling. Gerard concentreert zich op het financieel beheer, Rogier houdt zich bezig met verkenningen in de sector: wie zijn de spelers, welke ideeën wil de familie verder uitwerken? Al vrij snel ontstaat bij hem het idee om een zakelijke benadering te kiezen. "Ik ben filantropie gaan zien als een vorm van financiële dienstverlening, met een portefeuille van goede doelen. En net zoals je wilt dat instellingen waarin je belegt goede resultaten halen, willen wij dat bij begunstigden ook, maar dan in de vorm van maatschappelijk resultaat."

Gerard en Rogier hebben veel gesprekken over waar Adessium voor staat. **Gerard**: "Je wil anderen helpen, maar wie dan en hoe lang? De pijlen richten zich steeds op jezelf: wat wil ik nou eigenlijk? Als je steeds projecten van anderen adopteert, heb je zelf geen lijn, behalve ja of nee zeggen." Het devies is dus: zelf je koers bepalen en goede doelen zoeken die bij die koers passen, zo leren Gerard en Rogier.

“Als je alleen een project financiert, beknot je de ontvangende partij. We hebben het omgedraaid: we steunen organisaties in hun bredere werk en ontwikkeling, omdat we geloven in hun missie en ambitie”

Handelingsperspectief

Een van de eerste bewust zelfgekozen giften heeft te maken met de bestrijding van de malariamug. **Rogier**: “Ik las een krantenartikel over succesvol wetenschappelijk onderzoek naar de biologische bestrijding van de malariamug. Toen hebben we contact gezocht. Er bleek meer onderzoek nodig en zo is er een vervolgtraject ontstaan. Zo neem je dus zelf het initiatief om je projectportefeuille te vullen.”

Sinds de oprichting van Adessium heeft Rogier een andere blik op de wereld, bijvoorbeeld als hij de krant leest. “Voorheen nam ik het nieuws tot me als een voldongen feit. Nu kijk ik er met andere ogen naar: wat kunnen we betekenen, bijvoorbeeld op het gebied van mensenrechten? Je hebt handelingsperspectief.”

De eerste medewerkers

Omdat de familie in de beginjaren nog geen duidelijk plan heeft met de donaties, wachten Gerard en Rogier met mensen aannemen. **Rogier**: “Als je de medische kant op wil, wil je misschien een medisch persoon aannemen. Maar als je meer wil doen in de ontwikkelingssamenwerking moet je

iemand vinden die daar kennis van heeft. Als wij niet eerst zelf de antwoorden kunnen geven op de vragen die nieuwe medewerkers gaan stellen, moeten we misschien nog niet beginnen met werven.”

In 2007 worden Pieter Stemerding, op dat moment werkzaam bij het Wereld Natuur Fonds, en jurist Carst Joustra aangenomen. Zij moeten helpen bij de ambities van de familie: meer donaties doen en de organisatie op een professionele manier op- en uitbouwen. **Carst**: “Daar hadden ze handen en hersens bij nodig.” **Pieter**: “We hebben heel veel tijd geïnvesteerd in nadenken over wat de familie wel en niet wilde.”

Pieter en Carst steken samen met Rogier in binnen- en buitenland hun licht op bij andere filantropische organisaties en experts in de filantropiebranche. Hoe gaan die te werk? **Carst**: “Moet je een politieagent voor de gesteunde organisatie zijn? Of moet je een goedbedoelenorganisatie zijn gang laten gaan en er aan het eind een vinkje onder zetten?”

Strategie

In die tijd krijgt het institutionele karakter van de giften vorm: niet alleen losse projecten financieren, maar organisaties als geheel ondersteunen. **Pieter**: “Dat was relatief nieuw in Nederland. Maar wij vonden het eigenlijk heel logisch. Als je alleen een project financiert, beknot je de ontvangende partij. We hebben het omgedraaid: we steunen organisaties in hun bredere werk en ontwikkeling, omdat we geloven in hun missie en ambitie.”

Een andere mijlpaal is het besluit om een strategisch kader vast te stellen; een afgebakend plan waarop Adessium zijn koers baseert. **Pieter**: “Het helpt je om logische stappen te

Pieter (links) en Carst, de eerste medewerkers van Adessium. Pieter: “We hebben heel veel tijd geïnvesteerd in nadenken over wat de oprichtende familie wel en niet wilde.”

zetten op een verantwoorde manier. Bovendien maakt het voor de buitenwereld duidelijk wat je wel en niet doet.”

Risico nemen

Adessium probeert bij elk onderwerp zowel de dagelijkse praktijk als de beleidskaders waarbinnen die praktijk plaatsvindt, te verbeteren. **Rogier**: “Als je alleen beleidsverandering steunt, sta je ver af van het veld. En als je alleen veldwerk steunt, heb je het gevoel: wat bereik ik hier nu echt mee, ook op de lange termijn?”

Dat betekent dus ook: risico nemen. Filantropisch geld kan immers met meer risico of vrijheid worden ingezet op ingewikkelde maatschappelijke vraagstukken. Natuurlijk gaat dat weleens fout. Zo pakte een campagne van Oceana niet uit zoals gehoopt. Oceana zet zich in voor de bescherming van de oceanen en voert campagne tegen vervuiling en overbevissing. Met steun van Adessium lobbyde de organisatie bij de Wereldhandelsorganisatie tegen schadelijke visserijsubsidies. Dat leverde uiteindelijk niet het gewenste resultaat op. Toch besloot Adessium Oceana opnieuw te steunen, dit keer om Global Fishing

Watch mogelijk te maken: een platform dat 'realtime' laat zien waar en door wie wordt gevist, zodat zichtbaar wordt of beschermde zeegebieden worden gerespecteerd. Dat initiatief groeide uit tot een groot succes. **Pieter**: “Als je nooit iets doet wat fout kan gaan, gebeuren er zelden echt goede dingen. Laat staan uitzonderlijk goede.”

De strategie

Adessium steunt ongeveer negentig goedbedoelenorganisaties, die passen binnen de strategie van het fonds. Maar, zo zegt programmadirecteur **Martijn Meijer**, Adessium handelt niet vanuit een ivoren toren. “We doen onze kennis op via het maatschappelijk middenveld. Onze strategie over bijvoorbeeld armoedebestrijding is gebaseerd op ideeën die zijn ontwikkeld in het maatschappelijk middenveld en in de wetenschap.” Algemeen directeur **Rogier van der Weerd**: “Wij geloven in de kracht van mensen die samen iets opbouwen. Goed georganiseerde maatschappelijke organisaties zijn onmisbaar voor een sterke democratie en een sterke samenleving.”

Links: Lizzy (manager strategic learning) en Martijn (programma-directeur). Martijn: "We doen onze kennis op via het maatschappelijk middenveld."

Rechts: Algemeen directeur Rogier van der Weerd (links) en oprichter en bestuursvoorzitter Rogier van Vliet.

Succes definiëren

Een belangrijk inzicht dat het team over de jaren opdoet, is de afweging hoeveel middelen ze voor hoeveel jaar ter beschikking stellen aan een organisatie. Bij te groot instappen bestaat het risico dat het initiatief wordt overgefinancierd en daarmee de motivatie verdwijnt om cofinanciering te vinden. Directeur **Rogier**: "Te klein instappen is ook schadelijk, want dan laat je een organisatie worstelen met een beperkt budget en zijn ze nooit in staat om hun ambitie waar te maken."

Of de steun aan een goed doel succesvol is, is niet altijd langs een lijnaal te leggen. Een bekend gezegde in de filantropie is: 'Niet alles wat telt, is meetbaar. En niet alles wat meetbaar is, telt.' In grote lijnen is de samenwerking een succes als een interventie een positieve verandering teweegbrengt. **Lizzy Eilbracht**, verantwoordelijk voor strategisch leren en impact: "Een voorbeeld is steun voor urgente noden in een stad. Mensen kunnen aankloppen voor hulp bij kleine maar dringende dingen, zoals een bril voor een schoolgaand kind die ouders zelf niet kunnen betalen. De noden verdwijnen niet; we zien zelfs een

structurele stijging in de vraag in veel steden. Toch kan het initiatief op meerdere manieren succesvol zijn. Natuurlijk voor de mensen die geholpen worden, maar ook door de signaalfunctie: het geeft een stem aan mensen in nood en versterkt de pleitbezorging voor structurele oplossingen. In die zin werkt het als een soort kanarie in de kolenmijn om bredere maatschappelijke ontwikkelingen politiek aan te kaarten."

Bijstaan en adviseren

De programmamanagers brengen enorm veel expertise mee in de gesprekken die ze voeren met de gesteunde organisaties. **Martijn**: "We hebben niet alleen interesse in de voortgang, maar ook in de uitdagingen die organisaties tegenkomen. We hopen dat we de ruimte creëren om problemen of tegenvallers bij gesteunde organisaties bespreekbaar te maken en samen een oplossing te vinden."

Veel goede doelen maken vroeg of laat een moeilijke fase door, meestal als een organisatie gaat groeien. Kwesties die dan op tafel komen, gaan bijvoorbeeld over de verstandhouding tussen de oprichter en het groeiende

“Door oog te hebben voor organisatieontwikkeling, krijg je sterkere sectoren met meer veranderkracht”

team, governance en professionalisering van de organisatie. Directeur **Rogier**: "We schromen niet om daar met de gesteunde organisatie over te praten: we zien dat jullie in een fase komen waarin dit speelt. Laat je bijstaan en adviseren door mensen die daar ervaring mee hebben."

Samenwerken en samenbrengen

Als Adessium een thema belangrijk vindt om te steunen, zoeken we meerdere organisaties die zich met dat onderwerp bezighouden. We geven hen afzonderlijk steun, met het idee dat zij samen een sterk netwerk vormen en zo meer impact kunnen maken. **Martijn**: "Chemische vervuiling is een goed voorbeeld. Daar zijn we een brede groep van milieuorganisaties en gezondheidsorganisaties gaan financieren die elk op hun eigen manier werken aan het voorkomen van milieuvervuiling en gezondheidsschade door chemische vervuiling."

Daarnaast probeert Adessium goed samen te werken met andere fondsen om het maatschappelijk middenveld te ondersteunen. Dat kan door structurele samenwerking in bijvoorbeeld een pooled fund: gezamenlijk geld in een pot stoppen om daaruit een thema met gebundelde kennis te financieren. **Martijn**: "Je kunt veel meer impact maken als je die filantropische budgetten samenvoegt en een gezamenlijke strategie bepaalt."

Naast donaties biedt Adessium ook andersoortige steun. **Lizzy**: "We kijken waar we organisaties kunnen verbinden, versterken of transformeren. Door oog te hebben voor organisatieontwikkeling, krijg je sterkere sectoren met meer veranderkracht." Adessium verbindt organisaties onder andere via intervisiegroepen, waar partners met en van elkaar kunnen leren. **Lizzy**: "Die steun is dus geen directe financiering, maar versterkt wel de sector."

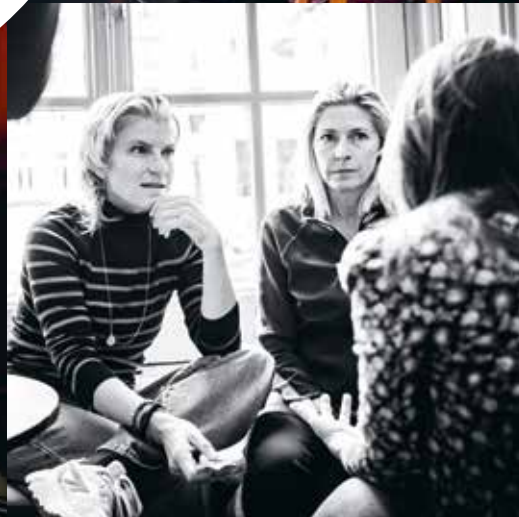
Een diamant

Onherroepelijk komt na twintig jaar de vraag wat Adessium heeft bereikt. Naast de vele succesvolle projecten is er ook succes op andere niveaus van abstractie. Bijvoorbeeld dat Adessium, dankzij opgebouwde kennis, een sterk netwerk en naamsbekendheid, door de jaren heen een sterke 'convening power' heeft ontwikkeld. Meer dan eens heeft de organisatie partijen, soms zelfs partijen die concurreren om fondsen, met elkaar aan tafel gekregen. Voorzitter **Rogier**: "We bieden ze een veilige omgeving om te praten over agenda's en soms ook over financiële vraagstukken. Ik vind het belangrijk dat we die rol blijven gebruiken. Want het organiseren van dat maatschappelijk middenveld is zo krachtig."

En hoe ziet de toekomst van Adessium eruit? Blijft de stichting doen wat het nu doet? Voorzitter **Rogier**: "Ik hoorde iemand een keer zeggen: elke generatie heeft zijn eigen filantropen. Dat vind ik wel een mooi idee. Het is iets heel bijzonders dat we hebben en waar we voor mogen zorgen. Ik zie het als een soort diamant, die je een tijdje bij je mag dragen, mag slijpen en die je daarna weer doorgeeft."

Reimagine *the future*

In november vierden we ons 20-jarig bestaan in Felix Meritis, samen met gesteunde organisaties en collega-fondsen die al jaren met ons optrekken. Met Reimagine the Future als thema blikten we terug én keken we vooruit.

Onder meer Ramsey Nasr, 'Futures literacy'-onderzoeker Loes Damhof en onze bestuursvoorzitter en medeoprichter Rogier van Vliet kwamen aan het woord. AMAL Ensemble verzorgde de muzikale afsluiting.

Geïnformeerde Samenleving

Betrouwbare informatie is één van de pijlers onder een goed functionerende democratische samenleving. Adessium investeert in onafhankelijke onderzoeksjournalistiek en persvrijheid. Daarnaast steunen we initiatieven die social media en het internet veiliger en eerlijker maken, zodat kwaliteitsinformatie niet alleen wordt gemaakt, maar ook het publiek bereikt. Zo versterken we het publieke debat en stimuleren we een open, geïnformeerde samenleving.

26 De grondige onderzoeken van Airwars.

28 Bits of Freedom en Lighthouse reports over de toekomst van kwaliteitsinformatie.

30 Thema 'Technologie en informatie'.

32 Thema 'Betrouwbare informatie'.

Doden en gewonden

Doden en gewonden onvermijdelijk

Vijf maanden lang was de Gaza Humanitarian Foundation de belangrijkste distributeur van voedsel in Gaza. Meer dan duizend mensen zijn omgekomen terwijl zij bij de distributiepunten hulp probeerden te krijgen. Dankzij getuigenissen, satellietbeelden en openbare bronnen documenteerde Airwars de slachtoffers. Uit het onderzoek van Airwars blijkt dat door de opzet en uitvoering van dit hulpsysteem doden en gewonden bijna niet te voorkomen waren.

Palestijnen keren terug na een bezoek aan een voedseldistributiepunt.

“De algoritmes drukken grondige journalistiek weg”

Nieuws vindt zijn publiek niet meer vanzelf: algoritmes en techplatforms sturen wat we zien. Hoe blijf je als journalist zichtbaar en geloofwaardig in die storm? We spreken Ariadne Papagapitos van Lighthouse Reports en Evelyn Austin van Bits of Freedom.

Boven: Evelyn Austin (links) onderweg naar de rechtzaak tegen Meta. // Midden links: algoritmes zorgen ervoor dat jongeren zo lang mogelijk blijven scrollen. // Midden rechts: Lighthouse Reports deed onderzoek naar de PR en lobby voor pesticiden.

Wat is de uitdaging voor journalisten om hun doelgroepen te bereiken?

Ariadne is impact director bij Lighthouse Reports, een onafhankelijke non-profit voor samenwerkende onderzoeks-journalistiek: “Tot voor kort werden verhalen vooral gemaakt door een homogene redactie en verdwenen ze achter betaalmuren op websites. Nieuws werd zo een product voor een kleine, welgestelde groep. Inmiddels haken lezers af en jongeren nemen geen abonnement meer. Ze halen hun nieuws vooral van sociale media. Daar bepalen een paar grote techbedrijven wat zichtbaar is.”

Evelyn is directeur van Bits of Freedom, een digitale burger-rechtenbeweging die opkomt voor privacy en communicatie-vrijheid op het internet: “Die platforms, en nu ook AI-systemen, zijn de nieuwe poortwachters en trekken het merendeel van de advertentie-inkomsten naar zich toe. Hun algoritmes sturen op emotie en sensatie: kort, prikkelend en snel verteerbaar, zonder onderscheid te maken tussen echt en nep, journalistiek en entertainment, kwaliteit en prut. Door AI-overzichten in zoekmachines kijken bezoekers niet verder. Zo raken grondige en langere journalistieke verhalen steeds verder uit beeld.”

Wat kun je als journalist doen om toch je publiek te bereiken?

Ariadne: “We werken vaker samen met contentmakers met een groot online bereik of een sterke band met onze doelgroep. Soms wordt een verhaal onverwacht opgepikt, zoals ons onderzoek naar PR-bureaus van de pesticidenindustrie. De beruchte en bekende Amerikaanse podcaster Joe Rogan sprak erover en het werd gedeeld door grote MAHA*-influencers. Dat is spannend, maar het zet het onderwerp wel op de kaart bij een nieuw publiek. Het ongemak hoort erbij.”

Evelyn: “De kernvraag is: hoe val je op in een overvolle informatiestroom? Journalistiek concurreert met entertainment en desinformatie. Vroeger bepaalde je netwerk je tijdstip, nu doet het algoritme dat. Na onze rechtszaak tegen Meta kun je op Facebook en Instagram de door het algoritme gegenereerde tijdstip uitzetten en weer zelf kiezen wat je ziet. Mensen hebben zo meer regie.”

Hoe kan de journalistiek geloofwaardigheid versterken?

Ariadne: “Journalistiek versterkt haar geloofwaardigheid door zich te richten op de behoeften van het publiek en transparant te zijn over de keuzes die worden gemaakt. Door echte relaties op te bouwen met het publiek, buiten de redactie, ontstaat meer verantwoordelijkheid: leg uit hoe verhalen tot stand komen, wie aan het woord komt en waarom. Die openheid maakt het werk controleerbaar en versterkt het vertrouwen.”

Evelyn: “Het is natuurlijk verleidelijk om je te blijven aanpassen aan het algoritme. We vragen heel veel van de journalistiek en tegelijkertijd praten we journalistieke organisaties een beetje de put in. Ik zou de journalistiek zo graag een hart onder de riem steken. Houd vast aan je professionele integriteit en standaarden, experimenteer met distributiekanaalen waar je zelf de baas bent. En blijf uitleggen hoe je je werk doet en waarom het zo belangrijk is. Wees er expliciet over en vecht voor je bestaansrecht.”

* *Make America Healthy Again (MAHA)* is een Amerikaans overheidsinitiatief uit 2025, geleid door president Trump en minister Robert F. Kennedy Jr., gericht op het terugdringen van chronische ziekten.

De toekomst van democratie

De macht van grote techbedrijven is immens. Ze vergaren een ongekeerde economische en (geo) politieke positie van invloed. 'Het is nou eenmaal zo', denken sommigen. "Maar het kan wél anders", aldus Max von Thun van Open Market Institute. Hoe? Daarover spraken tientallen experts op het congres 'De toekomst van de democratie: meningsuiting, denken, soevereiniteit en macht in het tijdperk van platforms en AI'.

Sociale media zijn veelal ontworpen om oneindig te scrollen.

EU-consumenten verliezen jaarlijks 7,9 miljard euro door oneerlijke online handelspraktijken, zoals verslavend design en misleidende, gepersonaliseerde prijzen of aanbiedingen (zie voorbeelden op de foto's). De Europese Consumentenorganisatie BEUC strijdt ervoor dit aan te pakken in wetgeving, de nieuwe Digital Fairness Act.

Energiearmoede verergeren

Het onderzoek Energy Trap van Urban Journalism Network laat zien dat de verduurzaming van oude, tochtige huurhuizen ver achterblijft bij Europese en nationale doelstellingen. Daardoor verkeren tot 50 miljoen Europeanen in energiearmoede: zij kunnen de explosief gestegen kosten voor het verwarmen (of koelen) van hun woning niet meer dragen. En wanneer verhuurders wél renoveren, betalen huurders alsnog de prijs: de sterk gestegen huurprijzen betekenen soms dat bewoners niet kunnen terugkeren naar hun woning.

Slecht geïsoleerde woningen in Rotterdam-West.

Hulp voor journalisten in de knel

Het Persvrijheidsfonds lanceerde, mede mogelijk gemaakt door steun van Adessium, het nieuwe platform persvrijheid.nl. Voorzitter Bart Brouwers: "De belangrijkste doelgroep zijn Nederlandse journalisten die in de uitoefening van hun werk gehinderd worden, bijvoorbeeld door bedreigingen of juridische procedures. Het platform moet voor hen heel gebruiksvriendelijk en duidelijk zijn. Als een journalist in de knel komt, fysiek of bijvoorbeeld door een juridische dreiging, moeten ze snel kunnen vinden waar hulp beschikbaar is en waar de grenzen liggen."

De vernieuwde website: persvrijheid.nl

Nicotinevervangers omzeilen regels

The Examination dook in de wereld van de nicotinevervangers. 'Nicotinevrije' e-sigaretten en nicotinezakjes beloven een kick zonder de nadelen. "Deze producten zijn opzettelijk ontworpen om de regelgeving te omzeilen", zegt Sven Eric Jordt, hoogleraar farmacologie en kankerbiologie. Hoewel bedrijven beweren dat deze producten alleen door volwassenen gebruikt mogen worden, zeggen onderzoekers dat de felle, kleurrijke verpakkingen juist jongeren aanspreken.

Nicotinezakjes of 'pouches' steek je tussen de bovenlip en tanden.

“We hebben als filantropie een belangrijke rol om journalistiek te beschermen”

Financiering van onderzoeksjournalistieke organisaties staat onder grote druk. Begin 2025 viel USAID, de Amerikaanse overheidsorganisatie voor internationale ontwikkelingssamenwerking, plotseling weg als financier. Daardoor kwamen meerdere cruciale Europese not-for-profit journalistieke organisaties in Centraal-, Zuid- en Oost-Europa acuut in de problemen.* Adessium Foundation nam samen met Limelight Foundation en fondsencollectief Civitates het voortouw om snel naar oplossingen te zoeken. Met de extra toegezegde middelen, konden zestien redacties hun essentiële werk blijven uitoefenen.

Ondermijning democratische veerkracht

Deze reddingsactie is echter geen structurele oplossing. Het werk is nog niet af: veel getroffen redacties ontvingen geen steun, en ook voor degenen die dat wel deden blijft structurele financiering na 2028 noodzakelijk. De Amerikaanse terugtrekking maakte zichtbaar wat Europa lange tijd negeerde: onze informatievoorziening is te afhankelijk van niet-Europese middelen. Dat is niet houdbaar en ondermijnt onze democratische veerkracht.

Makers eerlijk compenseren

Europa heeft een eigen, onafhankelijke informatie-infrastructuur nodig, gesteund door transparante en politiek onafhankelijke

financiering. Journalistiek verdient bescherming als publiek goed, vergelijkbaar met cultuur, omdat zij het algemeen belang dient. Tegelijk is bijsturing van de markt nodig: platforms die winst maken op nieuws moeten bijdragen aan de productie ervan, en AI-bedrijven die journalistiek werk gebruiken, moeten makers eerlijk compenseren.

Bescherming geen bijzaak

Onze algemeen directeur Rogier van der Weerd en mede-auteurs Alinda Vermeer (Limelight Foundation) en Elisa Peter [(Civitates): "Nieuwe schokken zijn onvermijdelijk. We mogen dan niet opnieuw afhankelijk zijn van improvisatie en goede wil. Dat vraagt om flexibelere budgetten bij fondsen, programmateams met mandaat om snel te handelen, en de bereidheid te accepteren dat handelen onder onzekerheid soms onvolmaakt is. Fondsen die werken aan klimaat, gezondheid, onderwijs of migratie steunen allemaal op dezelfde informatiebasis. Het beschermen daarvan is geen bijzaak, maar een gedeelde verantwoordelijkheid."

**Deze tekst is een ingekorte versie van een artikel in Alliance Magazine 'Democracy in Europe: This is a wake-up call and we can't afford to -hit snooze.'*

Natuur en Leefomgeving

Gezonde lucht, schoon water en een vruchtbare bodem zijn essentieel voor het welzijn van mens, plant en dier. Als delta en waterland staat Nederland bovendien voor grote wateropgaven, zoals wateroverlast en verslechterende waterkwaliteit. Adessium Foundation steunt initiatieven in Nederland en Europa die bijdragen aan een gezonde leefomgeving en werken aan natuurherstel. Zo bouwen we samen aan een hoopvolle toekomst voor zowel mensen als de planeet.

36 Natuur- en Milieufederaties
Noord- en Zuid-Holland.

38 Hoe de inzet van het recht
zorgt voor een schonere
leefomgeving.

40 Thema
'Veerkrachtige
Middellandse Zee'.

42 Thema
'Gezonde leefomgeving'.

Roep om een schone leefomgeving

Dankzij betrokken burgers klinkt de roep om een schone leefomgeving steeds luider, zegt inspecteur-generaal Mattheus Wassenaar van de Inspectie Leefomgeving en Transport in 'Trouw'. Hij benadrukt het belang van initiatieven als de Natuur- en Milieufederaties Noord- en Zuid-Holland, die burgers, bedrijven en overheden mobiliseren voor een PFAS-vrije leefomgeving.

Onafbrekbaar Verzet: een expositie in Dordrecht over de strijd tegen PFAS.

De kracht van burgers en recht voor een gezonde leefomgeving

Hoe zorg je voor een gezonde leefomgeving? Adessium Foundation werkt langs verschillende wegen. Bijvoorbeeld door organisaties te steunen die het recht inzetten om natuur te beschermen en burgerinitiatieven te versterken. Drie voorbeelden.

Rechtsboven: omwonenden van de lelieteelt komen in opstand tegen het gebruik van pesticiden. // Midden: plastic pellets of nurdles zijn kleine, korrelige kunststofkorrels die dienen als de grondstof voor bijna alle plasticproducten. // Onder: Veluwe natuur. Het 'Rechten van de Natuur'-initiatief Hoeders van de Veluwe pleit voor besluitvorming waarin de gevolgen voor natuur en leefomgeving aan de voorkant zichtbaar en meegewogen zijn.

Stichting Advocaat van de Aarde

"Nederland heeft goede wetgeving om de natuur te beschermen", vertelt Robert Amelung, secretaris van Stichting Advocaat van de Aarde. "De overheid handhaaft deze wetten echter niet, waardoor de natuur steeds verder verslechtert. Burgers spelen een belangrijke rol door overheidsinstanties hierop aan te spreken. Zij kennen de natuur in hun omgeving en merken het wanneer die onder druk staat, en juist daarom is hun inzet zo waardevol."

De organisatie werkt met een juridisch loketteam dat snel vragen van burgers beantwoordt. Daarnaast is er een expertnetwerk voor ingewikkelde kwesties, dat burgerinitiatieven ook kan verbinden met advocaten als een zaak voor de rechter wordt gebracht. "We zien dat de overheid economische belangen steeds boven die van natuur en mens stelt, onder meer uit angst om werkgelegenheid te verliezen. Naar mijn ervaring gaan bedrijven niet zo snel weg als de overheid wél goed handhaaft, maar worden ze juist inventiever. Zo zetten sommige lelieteelers nu robots in om te controleren of bollen ziek zijn, in plaats van preventief pesticiden te sproeien. Dat is een belangrijke verbetering voor inwoners van die gebieden, die zich daar jarenlang voor hebben ingezet."

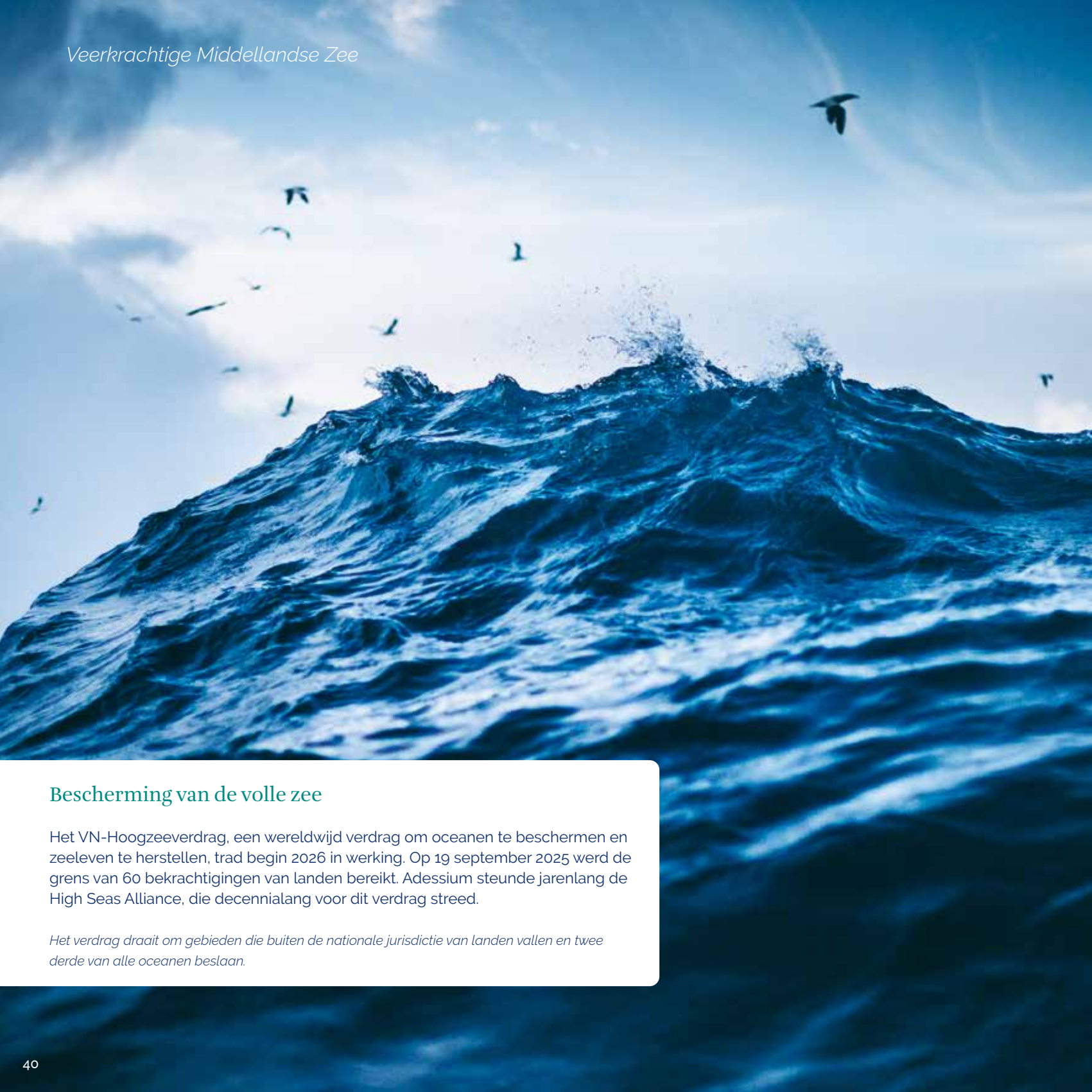
Rechten van de Natuur

Stichting Rechten van de Natuur pleit voor een idee dat in Nederland nog vrij nieuw is: erkenning van de rechten van de natuur in het recht, voor haar stem in het bestuur en voor keuzes waarin haar belangen worden meegenomen. "De beweging opzetten was pionieren", vertelt directeur Jessica den Outer. "Het vraagt niet alleen wetswijzigingen, maar ook een andere manier

van kijken naar natuur. In het begin vroegen mensen vaak: kan dit wel? Nu is de vraag: hoe passen we het toe? Zo verschuift besluitvorming van over de natuur naar mét de natuur. Intussen zijn er in zestien gemeenten voorstellen ingediend om de stem van de natuur mee te nemen in de besluitvorming. In sommige gevallen worden die met een ruime meerderheid aangenomen. Een mooi voorbeeld is de gemeente Gooise Meren, die werk gaat maken van het structureel opnemen van de rechten van de natuur in het gemeentelijk beleid. Ze denken eraan om een stadsecoloog aan te stellen, die vanuit natuurperspectief meedenkt bij beleid."

ClientEarth

ClientEarth versterkt het hele systeem: van wetgeving en handhaving tot toegang tot inspraak en recht, zodat mensen en gemeenschappen hun rechten kunnen beschermen. Zo heeft ClientEarth in België rechtszaken aangespannen tegen nieuwbouwplannen voor een grote chemische fabriek in de haven van Antwerpen. De fabriek zou gas gebruiken uit milieuvervuilende schaliegaswinning in de Verenigde Staten om grondstoffen voor plastic te produceren. Advocaat Tatiana Luján, die de zaak leidt: "De gevolgen voor klimaat, biodiversiteit, lucht, gezondheid en zoetwater zijn onvoldoende onderzocht. De vergunningen hadden dus niet verleend mogen worden. Ook overschrijden bedrijven de wettelijke vervuilingsgrenzen in het gebied nu al en een extra bron van vervuiling zou de regio verder belasten. Daarnaast zou de fabriek water onttrekken aan de Maas. Een rivier die drinkwater levert aan 7 miljoen mensen in België en Nederland en die in de zomer al onder druk staat door lage waterstanden."

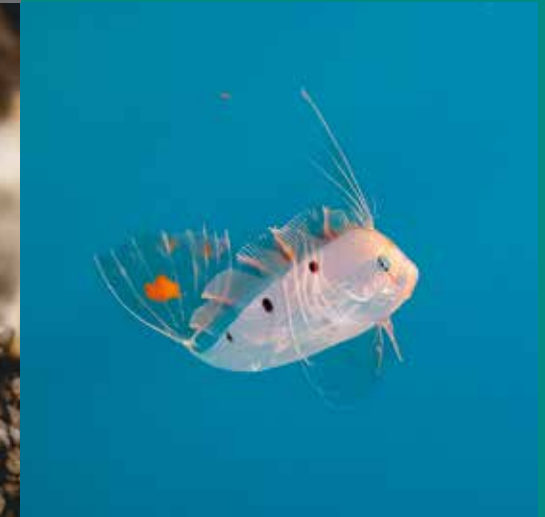
Bescherming van de volle zee

Het VN-Hoogzeeverdrag, een wereldwijd verdrag om oceanen te beschermen en zeeleven te herstellen, trad begin 2026 in werking. Op 19 september 2025 werd de grens van 60 bekrachtigingen van landen bereikt. Adessium steunde jarenlang de High Seas Alliance, die decennialang voor dit verdrag streed.

Het verdrag draait om gebieden die buiten de nationale jurisdictie van landen vallen en twee derde van alle oceanen beslaan.

Ngo's van MED30 deelden tijdens de VN-Ocean Conference in juni 2025 hun zorgen met de Spaanse regering. Ze pleitten voor betere bescherming van zeegebieden, uitvoering van het VN-Hoogzeeverdrag en strengere beschermingszones. Door collectief op te treden, proberen de ngo's de Spaanse regering te bewegen om leiderschap te tonen in het beschermen van de Middellandse Zee en de economische activiteiten op de zee te verduurzamen.

Veiliger speelgoed

Na intensief pleiten van ngo's, waaronder CHEM Trust, stemde de EU in met uitbreiding van de Speelgoedveiligheidswet. Deze wet verbiedt hormoonverstorende stoffen (EDC's) in speelgoed. Deze chemicaliën verstoren het hormoonstelsel dat groei, stofwisseling en vruchtbaarheid regelt. Omdat kinderen nog in ontwikkeling zijn, zijn zij extra kwetsbaar voor deze schadelijke stoffen.

Aan plastic speelgoed worden allerlei chemicaliën toegevoegd om het bijvoorbeeld buigzaam te maken.

Gezondheid mannen onder druk

Een rapport van de Health and Environment Alliance (HEAL) waarschuwt dat chemische vervuiling bijdraagt aan een groeiende mannengezondheids crisis in Europa. Directeur Génon K. Jensen: "Dit rapport laat zien dat het mannelijke voortplantingssysteem bijzonder kwetsbaar is voor chemische blootstelling." Zo daalde het aantal zaadcellen sinds 1973 met 52 procent. En het aantal gevallen van teelbalkanker is sinds 2014 met 25 procent gestegen, met name onder jongere mannen.

De blootstelling aan plastics en pesticiden zorgt voor gezondheidsproblemen.

Lancering van Blueprint on Movement Building

In 2025 lanceerde Zero Waste Europe het Blueprint on Movement Building tijdens een wereldwijde bijeenkomst van 60 deelnemers uit diverse landen en met diverse achtergronden. Het handboek is gebaseerd op jarenlange ervaring met de zero waste-beweging en nationale allianties. Het biedt praktische tips en inspiratie voor bestaande en nieuwe allianties om sterker te staan in de strijd voor klimaat- en sociale rechtvaardigheid.

Directeur Esra Tat geeft een presentatie tijdens de bijeenkomst.

“Voor veel telers voelt een chemisch middel als een verzekering”

Natuur & Milieu startte samen met supermarktketen Lidl een bijzonder pilotproject. Het doel: het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in de landbouw fors terugdringen, zonder dat dit ten koste gaat van kwaliteit of opbrengst. De pilot met drie telers richtte zich op drie veelgebruikte gewassen in Nederland: aardbeien, aardappelen en appels. Binnen deze 'modelteelten' werden verschillende duurzame alternatieven getest. Denk aan uv-licht tegen schimmels in aardbeien, groenere middelen en mechanische onkruidbestrijding in appelboomgaarden. Of bijvoorbeeld het monitoren van plaaginsecten in aardappelen.

Lagere milieubelasting

De aanpak verschilt van de gangbare werkwijze: telers grijpen niet langer standaard preventief in, maar pas als het echt nodig is. Door intensieve monitoring kunnen zij gericht handelen. Het resultaat? Een duidelijk lagere milieubelasting dan in de gangbare landbouw in alle drie de teelten na slechts één jaar.

Nieuwe methoden uitproberen

Hoe vertalen de resultaten van dit project zich uiteindelijk in beleid? Rutger Westerhof, projectleider bij Natuur & Milieu: "Zo'n samenwerking is een kans om met supermarkten en boeren te onderzoeken waar kansen en belemmeringen liggen. Met extra kennis en advies van buitenaf en met financiële zekerheid, bijvoorbeeld dat de afnemer financieel garant staat bij een eventuele mindere opbrengst, zijn telers eerder bereid duurzamer te werken. De lessen uit de pilot nemen we mee naar Den Haag." Westerhof pleit voor overheidssteun: "Met de juiste financiële garanties wordt de drempel om te veranderen lager."

Praktisch leerproces

In 2026 loopt de pilot door om beter te begrijpen wat werkt. "Voor veel telers voelt een chemisch middel als een verzekering: het geeft zekerheid over de oogst. Wie daar al jaren op vertrouwt, stapt niet zomaar over. Dat verschilt per ondernemer. We zien dit als een praktisch leerproces: hoe maak je de omslag haalbaar?"

Solidaire en Rechtvaardige Samenleving

Iedereen verdient een eerlijke kans om mee te doen. Adessium steunt initiatieven die de bestaanszekerheid van gezinnen en jongeren in een kwetsbare positie vergroot. Daarnaast willen we de directe noden van mensen zonder een vaste verblijfplaats verlichten. Zo bouwen we samen aan een solidaire en rechtvaardige samenleving.

46 Energiecoach Huib van de Energiebank.

48 Het Instituut voor Publieke Economie (IPE) onderzocht het armoedebeleid.

50 Thema 'Jongeren'.

52 Thema 'Mensen zonder vaste verblijfplaats'.

air aan nleving

reken arr le v ing

Energerekening omlaag

Zuinige lampen, radiatorfolie, wassen op dertig graden: bij elkaar bespaart het flink op de energierekening. Energiecoach Huib van de Energiebank komt bij mensen thuis om te kijken hoe de energierekening omlaag kan. Met handige techniek en advies. "Ik kom om te praten én om te doen."

Energiecoach Huib: "Als je weet waar de kosten zitten, kun je besparen."

Hulp zoeken als je leeft in armoede is lastig. Schaamte, angst en ingewikkelde regels staan in de weg. Het Instituut voor Publieke Economie (IPE) onderzocht het armoedebeleid. “Dat het zo versnipperd is, had ik niet gedacht.”

Mensen die van weinig geld moeten rondkomen, worden in de media en politiek vaak op een eenzijdige manier in beeld gebracht. Kansfonds maakte daarom een beeldbank met foto's van ambassadeurs die vertellen over hoe het is om in armoede te leven.

“Het armoedebeleid is nauwelijks te begrijpen”

“Mensen die in armoede leven krijgen toeslagen van de landelijke overheid, maar die zijn onvoldoende om van rond te komen. Daarom springen Nederlandse gemeenten bij”, legt Jasper J. van Dijk uit, onderzoeksleider bij IPE. Hoe ze dat doen en voor wie verschilt sterk per gemeente. “Daardoor ontvangen huishoudens in de ene gemeente maandelijks tot wel driehonderd euro minder dan in de andere. Ook al zitten ze in precies dezelfde situatie.”

Formulieren en loketten

Het verschil tussen gemeenten bleek niet te komen door onwil van gemeenten om mensen te ondersteunen. “Veel gemeenten bieden dezelfde soort hulp. Denk aan een fiets, een laptop of een abonnement op de bibliotheek, het openbaar vervoer en de Voedselbank. Maar al die losse regelingen worden in elke gemeente weer nét een beetje anders ingericht.” De enorme hoeveelheid aan regelingen verbaasde de onderzoekers. “Vaak moeten mensen steeds opnieuw een formulier invullen of zich melden bij weer een ander loket. Dat maakt het armoedebeleid zo versnipperd en ingewikkeld, dat het nauwelijks te begrijpen is. Inwoners lopen erin vast en gemeenten zelf ook. Met als resultaat dat veel regelingen niet worden gebruikt. Bijvoorbeeld omdat inwoners bang zijn om fouten te maken in de aanvraag. Of omdat ze niet eens weten dat de regelingen bestaan.”

Concrete aanbevelingen

Daarom pleit het IPE om het armoedebeleid flink te versimpelen. Door onder andere een deel van de gemeentelijke regelingen

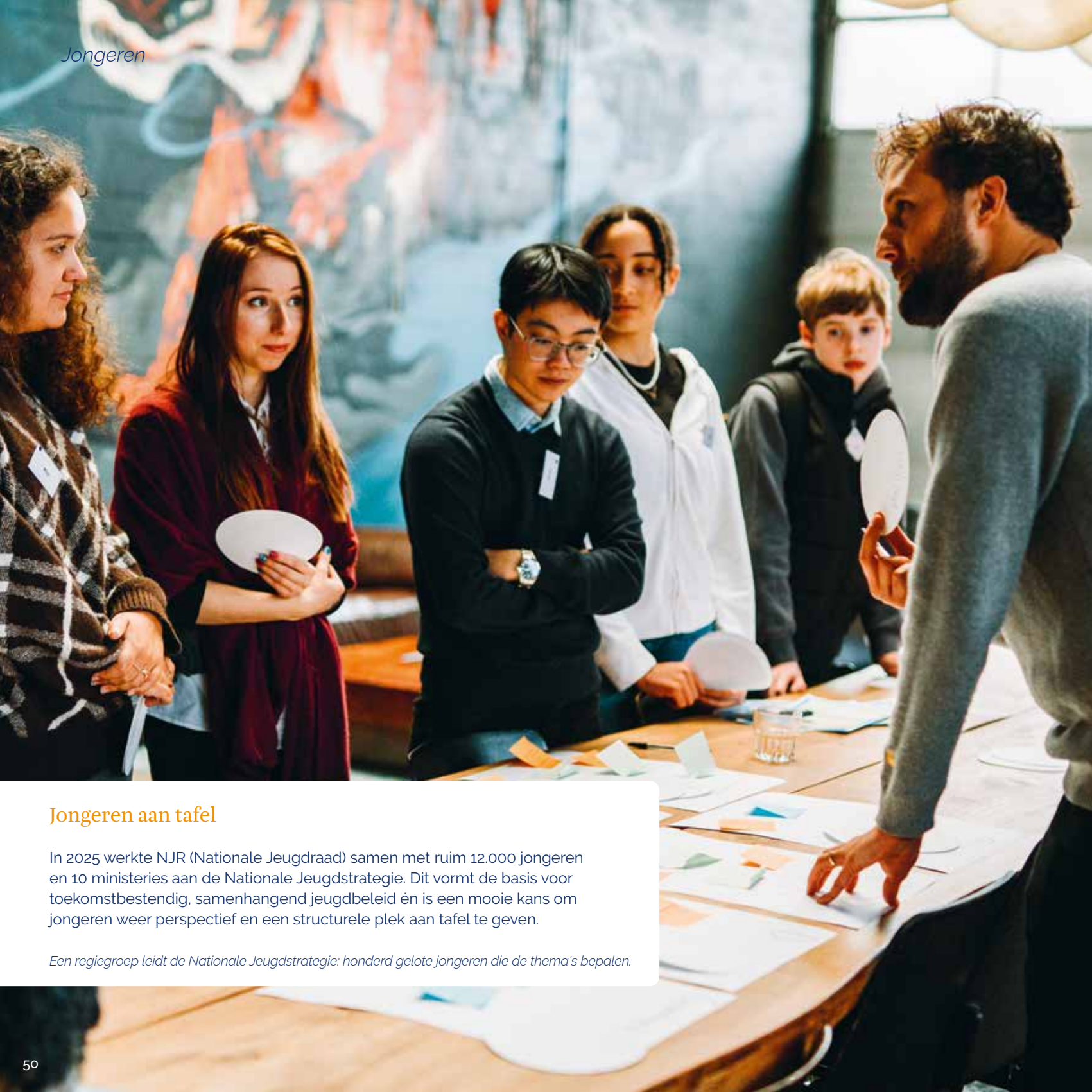
landelijk te maken. Wat ook helpt: mensen geld geven in plaats van allerlei losse pasjes, tegoedkaarten of spullen. Gelukkig kwamen er in het onderzoek van IPE ook inspirerende voorbeelden voorbij, zoals in Wageningen. Daar wordt met iedereen uit de doelgroep een persoonlijk gesprek gevoerd. Wat komt er in, wat gaat eruit, wat mist er nog?

Trots

De toenmalige minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nodigde Van Dijk en zijn team uit. “Aan de gedetailleerde vragen die hij stelde, merkte ik dat hij het rapport aandachtig had gelezen. Dat we hebben bijgedragen aan meer kennis en begrip over dit onderwerp op verschillende niveaus, en echt iets in gang hebben gezet, maakt me trots.”

Pas het begin

“Het is een proces van de lange adem om zo'n complex systeem als het armoedebeleid in Nederland recht te trekken”, benadrukt Jasper. “We zien het rapport dan ook als stap één. De lancering zorgde voor veel reuring; dat was mooi. Het tv-programma Kassa besteedde er een uitzending aan en verschillende gemeenten nodigden ons uit voor gesprekken. Mede dankzij Adessium konden we een extra onderzoeker aannemen, zodat we bijvoorbeeld op die uitnodigingen in kunnen gaan en op basis van nieuwe kennis nog gerichtere aanbevelingen kunnen doen. Gemeenten kunnen dan gemakkelijker onze bevindingen toepassen in de praktijk.”

Jongeren aan tafel

In 2025 werkte NJR (Nationale Jeugdraad) samen met ruim 12.000 jongeren en 10 ministeries aan de Nationale Jeugdstrategie. Dit vormt de basis voor toekomstbestendig, samenhangend jeugdbeleid én is een mooie kans om jongeren weer perspectief en een structurele plek aan tafel te geven.

Een regiegroep leidt de Nationale Jeugdstrategie: honderd gelote jongeren die de thema's bepalen.

Hiernaast: Villa Pinedo deed in samenwerking met tv-programma EenVandaag grootschalig onderzoek naar scheiden. Een belangrijke en opvallende uitkomst: 59 procent van de jongvolwassenen geeft aan dat er tijdens de scheiding van hun ouders onvoldoende steun was.

Boven: Adessium maakt deel uit van het Fondsencollectief Veilig en Gezond Opgroeien. Het collectief steunt Stichting voor Werkende Ouders voor hun onderzoek 'Hoe gezinsvriendelijk is Nederland?' Directeur Marjet Winsemius: "Bij een respondent zag ik hoe de pikzwarte schimmel omhoog kroop in de kinderkamer."

Actie asielwetten

Samen met ruim 115 organisaties verzette ASKV zich tegen de nieuwe asielwetten, die onrechtmatig verblijf strafbaar stellen. De campagne 'Stop de Asielwetten' liet een krachtig tegengeluid horen. "Mensen zonder papieren zijn onze burens en collega's," aldus ASKV. De Tweede Kamer stemde in, maar in april 2026 verwierp de Eerste Kamer het voorstel.

Artsen, kerken, hulporganisaties, politieagenten, onderwijzers, gemeenten en vele anderen geven aan dat de nieuwe asielwetten hun het werken onmogelijk maken.

Terug naar de oorlog

Eind 2025 presenteerde OPORA Foundation het onderzoek Navigating Return: over Oekraïners die onder tijdelijke EU-bescherming leefden en tijdens de oorlog terugkeerden. Velen keerden terug door een combinatie van factoren in gastlanden – zoals hoge huren, een moeilijke arbeidsmarkt en problemen voor hun kinderen – en een gebrek aan steun voor achtergebleven ouders in Oekraïne. Onder recente terugkeerders is de wens om opnieuw te vertrekken groter dan in andere groepen. Dat laat zien dat er nog veel onzekerheid en problemen zijn.

De conferentie The Future of Return.

20 jaar EPIM

Wat in 2005 begon als een gedurfd experiment in gezamenlijke actie, is uitgegroeid tot een Europees ecosysteem van partners die over grenzen en sectoren heen samenwerken. In 2025 vierde EPIM, the European Philanthropic Initiative for Migration, zijn 20-jarig jubileum. Door de jaren heen bereikte de organisatie resultaten zoals een inclusiever EU-migratiebeleid, betere bescherming van migrantenkinderen en versterkte slagkracht van opkomende maatschappelijke organisaties.

De viering van het 20-jarig jubileum van EPIM op het Forum van de organisatie.

“Er was geen beginnen meer aan, vertelde de tandarts”

Als de mobiele tandartsbus van Dokters van de Wereld langskomt bij de daklozenopvang waar Michel woont, blijkt zijn gebit in zeer slechte staat. Omdat hij de kosten niet kan dragen, helpt de organisatie hem aan een nieuw gebit. "Het leven kan je plotsklaps alles afpakken. Dat was de harde les die ik leerde nadat ik in korte tijd zowel mijn vrouw als mijn vader verloor. Dat waren te veel verliezen. Ik heb mijn boeltje gepakt, trok de deur achter me dicht en ben gaan reizen."

Geen netwerk

Wanneer de coronapandemie zijn reis stillegt, keert Michel berooid terug naar Nederland. Na dertig jaar in het buitenland te hebben gewoond, heeft hij hier geen huis of netwerk en is hij aangewezen op de daklozenopvang. Hoewel hij werk vindt als postbode, verdient hij niet genoeg om opnieuw te beginnen.

Ondernemersgeest

Met zijn ondernemersgeest zet Michel zich al snel in voor zijn medebewoners in de nachtopvang, die vaak kampen met verslaving of psychische problemen. Wanneer hij op een avond

een item ziet over de mobiele mondzorgbus van Dokters van de Wereld, neemt hij contact op. Hij regelt dat de bus ook langskomt bij het Leger des Heils in zijn woonplaats.

Een kunstgebit

Michel: "Op de dag van het bezoek nam ik zelf ook plaats in de tandartsstoel. Helaas bleek de staat van mijn gebit slechter dan gedacht: al mijn wortels waren ontstoken. Er was geen beginnen meer aan, vertelde de tandarts: ik moest een kunstgebit." Omdat Michel de kosten niet kan betalen, draagt Dokters van de Wereld bij aan zijn behandelingen.

Mondzorg in het basispakket

Michel is een van de vele mensen die de jaarlijkse tandartscontrole niet kan betalen en daarom wegblijft van de tandarts. In september 2025 nam de Tweede Kamer een motie aan om deze controle op te nemen in de basisverzekering, een maatregel waar Dokters van de Wereld lang voor heeft gepleit. Het is volgens Dokters van de Wereld belangrijk dat de overheid voor de financiering hiervan belastinginkomsten gebruikt, zodat het niet leidt tot een verhoging van de zorgpremies.

Maatschappelijke organisaties spelen een cruciale rol in Brussel, maar staan onder druk door politieke aanvallen en desinformatie. Hoe beschermen zij hun stem en de democratie? Directeur Faustine Bas-Defossez van European Environmental Bureau (EEB) en Nick Aiozza, directeur van Transparency International EU (TI-EU), leggen uit wat er op het spel staat.

Boven: demonstranten die voor de Green Deal zijn. // Midden links: Nick Aiozza van Transparency International EU. // Midden rechts: Faustine Bas-Defossez van EEB. // Onder: slogan in de buurt van het Europees Parlement.

“We zijn succesvol en juist daarom worden we aangevallen”

Brussel is voor veel mensen een ver-van-mijn-bed-show. Ten onrechte, meent Faustine van EEB: “Zo'n 70 tot 80 procent van de nationale wetgeving op het gebied van milieu en gezondheid komt voort uit EU-regels. Brussel heeft dus direct impact op ons dagelijks leven. Dat je in heel Europa kraanwater kunt drinken, is bijvoorbeeld te danken aan Europese regelgeving.”

De rol van maatschappelijke organisaties* in het democratische proces is volgens **Faustine** cruciaal en onmisbaar. “Wij vertegenwoordigen de stemmen die niet in Brussel aan tafel zitten, zoals groepen burgers, de natuur, het klimaat. We brengen perspectieven uit wetenschap en praktijk die anders onderbelicht blijven en minder doorklinken dan de goed gefinancierde lobby van het bedrijfsleven. Iemand buiten de EU zei ooit tegen mij: dit is democratie op gevorderd niveau, dat de Europese Commissie organisaties financiert die haar vervolgens kritisch kunnen bevragen. Dat is ook zo. We hebben heel erg geluk om in Europa te leven, waar die ruimte bestaat.”

Nieuwe politieke wind

Nick: “Brussel' doorgronden is complex. Ik werk hier nu 20 jaar en dacht het systeem goed te kennen. Er was altijd een zekere voorspelbaarheid en bereidheid tot redelijke compromissen. Maar de politieke wind is gedraaid na de recente verkiezingen. Partijen die het gemunt hebben op maatschappelijke organisaties hebben zich verenigd en vormen nu de derde grootste groep in het Parlement.”

Kort na de verkiezingen in 2024 startte deze groep een gerichte desinformatiecampagne. **Faustine:** “Maatschappelijke organisaties zouden de spreekbuis van de Europese Commissie zijn, en van Frans Timmermans rond de Green Deal. Dat zou zelfs illegaal zijn. Het kostte veel moeite die ongefundeerde beschuldigingen te weerleggen, maar de schade was al aangericht. Daarmee werd de weg vrijgemaakt voor een nieuw middel om het maatschappelijk middenveld onder druk te zetten.”

Afschrikwekkend effect

Nick: "We zijn erin geslaagd een initiatief tegen te houden om een speciale onderzoekscommissie voor ngo's op te richten. Zulke commissies worden normaal alleen ingesteld bij ernstige misstanden, zoals het Pegasus-spionageschandaal waarbij journalisten werden bespioneerd."

Helaas is er in plaats daarvan wel een parlementaire controlegroep voor ngo's opgericht. Europarlementariërs eisen nu dat de Europese Commissie honderden documenten en contracten overhandigt van ngo's die EU-financiering ontvangen. **Nick:** "Dit wakkert onterecht wantrouwen aan en heeft een afschrikwekkend effect. Als anticorruptieorganisatie weten wij: wie echt fraude wil opsporen, moet kijken naar risicosectoren zoals landbouwsubsidies, niet naar deze overeenkomsten. Het is een politieke, theatrale heksenjacht."

TI-EU en EEB vormden met andere organisaties een coalitie om weerwoord te bieden aan de aanvallen. Ze gingen in gesprek met politieke groepen. **Nick:** "We waarschuwden dat het legitimeren van deze controlegroep gevaarlijk is. Gelukkig is het ons gelukt hen te overtuigen, en besloten progressieve politieke groepen de controlegroep te boycotten." Net als bij de desinformatiecampagne was de schade helaas al aangericht. In de praktijk merkt **Faustine** de verschuiving:

“In ons team merk je een strijdlust: we gaan deze uitdaging aan”

"Maatschappelijke organisaties die samen met politici een evenement wilden organiseren, kregen te horen dat die zich terugtrokken. Blijkbaar vinden ze het risico te groot."

Cruciale begrotingsonderhandelingen

De strijd zal zich de komende twee tot drie jaar vooral afspelen tijdens de onderhandelingen over de EU-begroting. **Faustine:** "Europese maatschappelijke organisaties ontvangen zogeheten operating grants: structurele EU-financiering voor hun dagelijkse werk en organisatiekracht, bijvoorbeeld op het gebied van mensenrechten, milieu, jeugd en onderwijs. Voor Europese koepelorganisaties op milieugebied zijn deze subsidies ondergebracht in de zogeheten LIFE-verordening en is er een aparte begrotingspost voor. In de voorgestelde nieuwe begroting verdwijnt die verordening, waardoor de financiering voor maatschappelijke organisaties in beleidsprocessen onzeker wordt."

De tegenstanders van ngo's roeren zich tijdens de onderhandelingen, geïnspireerd door Amerikaanse, conservatieve denktanks die samenwerken met gelijkgestemde EU-lidstaten. **Nick:** "Hun redenering is simpel: als je dekens uitdeelt aan daklozen, verdien je EU-geld. Niet als je onderzoekt waarom dakloosheid bestaat en aanbevelingen doet." Net als bij eerdere aanvallen volgen deze groepen een Amerikaanse aanpak,

gericht op het stopzetten van financiering voor ngo's en het afbouwen van wettelijke beschermingsmaatregelen. **Nick:** "De aanval op de Digital Services Act komt uit die koker. Dit is een Europese wet die het internet veiliger en eerlijker maakt. Ze willen alle mogelijke regelgevende belemmeringen voor Amerikaanse bedrijven wegnemen, met name voor grote technologiebedrijven."

In diezelfde begrotingsdiscussie en in de besluitvorming voor nieuwe wetgeving klinkt één woord steeds luider: concurrentiekracht. Niets mag die concurrentiekracht in de weg staan, zelfs als dat de biodiversiteit of het klimaat schaadt. **Faustine:** "Het draait om kortetermijndoelen en de race tegen China en de VS. Onder dat mom worden groene regels afgezwakt en wetten versneld aangenomen, met veel minder ruimte voor inspraak van maatschappelijke organisaties en burgers."

Wetten stilletjes uitgehold

Het glas is gelukkig nog steeds halfvol; althans, Faustine en Nick proberen dat gevoel vast te houden. **Faustine:** "We zijn succesvol, en juist daarom worden we aangevallen. De Green Deal kwam tot stand door goede samenwerking tussen wetenschap en beleid, dankzij het maatschappelijk middenveld. Voor de volgende Europese verkiezingen in 2029 laten we burgers zien hoe belangrijk de EU-democratie en maatschappelijke organisaties zijn. We willen ze ook handelingsperspectief bieden. Bijvoorbeeld zoals met onze petitie Hands off Nature, waarmee we laten zien dat beschermende Europese wetten stilletjes worden uitgehold onder het mom van 'vereenvoudiging'."

Nick: "De samenwerking tussen ngo's in Brussel is de laatste anderhalf jaar sterk gegroeid, dat is heel bemoedigend. Onze coalitie heeft al grote stappen gemaakt, zoals de boycot van de controlegroep voor ngo's." **Faustine:** "We werken ook samen met bedrijven die al in hun verduurzaming hebben geïnvesteerd. Zij lijden verlies door de onzekerheid, wat de EU-concurrentiekracht ondermijnt." **Nick:** "Binnen het maatschappelijk middenveld en in ons team merk je een strijdlust: we gaan deze uitdaging aan." **Faustine:** "Het draait nu om beschermen van wat er nog is: damage control." **Nick:** "Er is nog tijd. Ik ben een optimistische pessimist. Of een pessimistische optimist, afhankelijk van hoe de vlag erbij hangt in Brussel."

De steun van Adessium Foundation

Adessium zet zich in om publieke financiering voor maatschappelijke organisaties in stand te houden in het nieuwe meerjarenbudget van de EU (2028 – 2034). Dit budget bepaalt, kort gezegd, hoeveel geld er is voor democratie, mensenrechten, milieu en klimaat. Bepaalde politieke groepen proberen toegang en financiering van het maatschappelijk middenveld te beperken. Adessium ondersteunt partnerorganisaties die pleitbezorging en campagnes voeren in Brussel en de lidstaten, zodat maatschappelijke organisaties hun cruciale rol kunnen blijven vervullen.

"In dit artikel gebruiken we de termen 'ngo's' en maatschappelijke organisaties door elkaar. De definitie die we hanteren is: organisaties zonder winstoogmerk die onafhankelijk van de overheid werken, een maatschappelijk doel nastreven en/of die buiten de overheid en de markt (bedrijfsleven) om opereren en burgerparticipatie bevorderen.

In het boek van Villa Pinedo staan onder meer tips en inzichten van kinderen en jongeren over wat zij meemaken en voelen wanneer hun ouders scheiden.

Adessium Foundation

Adessium Foundation is in 2005 opgericht door de familie Van Vliet, die een achtergrond heeft in vermogensbeheer. De stichting is door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Op grond van meerjarige afspraken ontvangt Adessium periodiek schenkingen van een gelieerde stichting waarin een door de familie Van Vliet afgezonderd vermogen is ondergebracht. De toekenning van donaties door Adessium ten behoeve van algemeen nut en het beheer van het vermogen zijn strikt gescheiden. Adessium ontvangt geen middelen anders dan oorspronkelijk afkomstig van de familie.

Adessium Foundation is lid van de Vereniging Fondsen in Nederland (FIN) en van de Philanthropy Europe Association (Philea). Adessium Foundation onderschrijft de gedragscode van Philea en voldoet aan de FIN Code Goed Bestuur.

Bestuur

Rogier van Vliet
Bestuursvoorzitter

Jan Meijerman
Bestuurslid

Carst Joustra
Bestuurslid

Dorine Manson
Bestuurslid

Directie

Rogier van der Weerd
Algemeen directeur

Martijn Meijer
Directeur programma's

Natuur en Leefomgeving

Nina Koopman
Programma-manager

Loïs Schotanus
Programma-manager

Solidaire en Rechtvaardige Samenleving

Job Rijnveld
Programma-manager

Martijn Roos
Programma-manager

Geinformeerde Samenleving

Ebru Akgün
Programma-manager

Boudewijn van Eerd
Programma-manager

Ondersteuning en staf

Kim van Vliet
Programmamedewerker

Tamara van Doesburg
Communicatiemanager

Lizzy Eilbracht
Manager strategic learning

Robin Roos-Vogel
Officemanager

Bedragen in duizenden euro's

In 2025 heeft Adessium een bedrag van € 18,7 miljoen besteed aan het ondersteunen van organisaties en projecten. In 2025 zijn 11 nieuwe meerjarige samenwerkingsverbanden gestart, van de bestaande werden er 27 verlengd. In totaal bedraagt het aantal actieve overeenkomsten ultimo 2025 101 met in totaal 95 organisaties.*

Boven: ASKV in gesprek met Kamerleden over over de strafbaarstelling van ongedocumenteerde mensen. // Midden: Als het kunstgebit van de dakloze Dolf (52) uit Haarlem kapot gaat, kan hij geen reparatie betalen. Dokters van de Wereld helpt hem. // Onder: De Nationale Jeugdstrategie On Tour van de NJR reisde langs steden in alle twaalf provincies.

Totaal besteed aan doelstelling ¹

	2025	%	2024	%
Toegezegde donaties ²	18.712	91%	16.516	90%
Projectgerelateerde kosten + koersresultaat donaties	38	0%	130	1%
Organisatiekosten ³	1.788	9%	1.629	9%
Totaal	20.538	100%	18.275	100%

Verdeling naar programma's

Geïnformeerde Samenleving	4.938	26%	4.855	30%
Natuur en Leefomgeving	4.625	25%	4.669	28%
Solidaire en Rechtvaardige Samenleving	5.729	31%	4.617	28%
Niet-geprogrammeerde ruimte	3.420	18%	2.375	14%
Totaal	18.712	100%	16.516	100%

Verdeling op basis van type ondersteuning

Programmatisch-institutioneel ⁴	15.543	83%	14.886	90%
Projectmatig	3.169	17%	1.630	10%
Totaal	18.712	100%	16.516	100%

Verdeling naar regio van activiteit/beoogde impact

Nederland	9.381	50%	7.796	47%
Rest van de Europese Unie	5.766	31%	5.814	35%
Rest van de Wereld	3.565	19%	2.907	18%
Totaal	18.712	100%	16.516	100%

¹ Gegevens ontleend aan de jaarrekening 2025 van Adessium Foundation.

² Dit betreft het totaal toegezegde donatiebedrag minus de annuleringen (voortijdig beëindigde projecten).

³ Adessium Foundation maakt gebruik van aan haar kosteloos ter beschikking gestelde kantoor, vergader- en ontmoetingsfaciliteiten.

⁴ Programmatisch-institutionele ondersteuning is gericht op het versterken van begunstigden ter ondersteuning van hun langetermijnmissie.

*Dit aantal is exclusief overeenkomsten voor kleine en eenmalige giften.

We zijn enorm trots op de creativiteit en het doorzettingsvermogen van de door ons gesteunde organisaties. Dag in dag uit zetten zij zich in voor de belangrijke thema's van deze tijd.

Boven: mobiele kliniek van Artsen zonder Grenzen in Gaza. // Midden links: een kind dat terugkomt van een voedseldistributiepoint in Gaza. // Midden rechts: een demonstrant die voor USAID is, de steun van Amerika voor onder meer journalistieke organisaties in Europa. // Onder: een wereldwijde bijeenkomst van Zero Waste Europe.

Geïnformeerde Samenleving

Arena for Journalism in Europe • Airwars • Article 19 • Balanced Economy Project • Bits of Freedom • Bureau Européen des Unions de Consommateurs (BEUC) • Civitates • Corporate Europe Observatory • CORRECTIV • De Balie • EUobserver • European AI & Society Fund • European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF) • European Digital Rights • Forbidden Stories • Herprogrammeer de Overheid • Instituut voor Publieke Economie • Internews Europe • Investico • Investigate Europe • Lighthouse Reports • Lost in Europe • Media Defence • Open Markets Institute • Open State Foundation • Persvrijheidsfonds • PublicSpaces • The Examination • Transparency International EU • Urban Journalism Network

Natuur en Leefomgeving

ARK Rewilding Nederland • CHEM Trust • ChemSec • ClientEarth • De 12 Reeuwijkse Plassen • Earth Journalism Network • Environmental Coalition on Standards (ECOS) • Enviu • European Environmental Bureau • Fair Resource Foundation • Food Packaging Forum • Global Fishing Watch • Health and Environment Alliance (HEAL) • Marilles Foundation • MedReAct • Med Sea Alliance • Natuur & Milieu • Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland • Oceans 5 • Pelagos initiative • Stichting Advocaat van de Aarde • Stichting Rechten van de Natuur • Tegengif • Transitiecoalitie Voedsel • Zero Waste Europe

Solidaire en Rechtvaardige Samenleving

Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen (ASKV) • Bureau Burgerberaad • De Regenboog Groep • De Vrolijkheid • Defence for Children • Dokters van de Wereld • Energiebank Nederland • European Council on Refugees and Exiles (ECRE) • European Philanthropic Initiative for Migration (EPIM) • Federation for Innovation in Democracy • Fonds Bijzondere Noden Rotterdam • Fonds Franciscus • Fondsencollectief Veilig en Gezond Opgroeien • House of Hope • IMC Weekendschool • JINC • Justice & Peace • Kansfonds • Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS) • Leger des Heils • Milieudefensie • Nationale Jeugdgraad • Nederlandse Straatdokters Groep • ONSbank • OPORA Foundation • Pauluskerk Rotterdam • PILP • Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants (PICUM) • Protestantse Diaconie Amsterdam • Quiet Nederland • Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt (ROS) • SchuldHulpMaatje • Stichting Leergeld • Stichting Urgente Noden Nederland • Stichting voor stad en kerk (Stek) • Stichting Zwerfjongeren Nederland • Universiteit Leiden - Instituut Fiscale Transparantie • Villa Pinedo • VluchtelingenWerk Nederland

Vrije Ruimte

Artsen zonder Grenzen • African Parks • Cancer Center Amsterdam • Human Rights Watch (HRW) • Prinses Máxima Centrum • Stichting Taai • War Child Nederland

Kleine en eenmalige giften zijn niet opgenomen in dit overzicht.

Een op de vijf ziekenhuisbedden

In 2025 behandelden de teams van Artsen zonder Grenzen in Gaza ruim honderdduizend traumapatiënten, voerden ze tienduizenden chirurgische ingrepen uit, ondersteunden ze ongeveer één op de vijf ziekenhuisbedden in Gaza en begeleidden ze één op de drie bevallingen. Ze produceerden en distribueerden daarnaast tientallen miljoenen liters schoon water en voorzagen daarmee honderdduizenden mensen van schoon drinkwater.

Medewerkers van Artsen zonder Grenzen behandelen gewonden in Gaza.

Terugkeer van de neushoorn

Wanneer neushoorns terugkeren, bloeien graslanden op, vullen waterpoelen zich en worden lokale bestaansmiddelen versterkt. De natuur herstelt zich stap voor stap. Met het Rhino Rewild-project brengt African Parks 2.000 witte neushoorns uit een voormalige fokkerij terug naar het wild.

Een jonge, witte neushoorn in de voormalige fokkerij.

Redactie Tamara van Doesburg

Teksten Tamara van Doesburg, Suus van Geffen, Maaïke Veenje

Ontwerp deWereldvanIM.nl

Drukwerk Puntgaaf drukwerk

Credits fotografie

2: Richard van Hoek. 4: Thierry Eidenweil. 8, 10, 12, 17 t/m 21, 22, 23: Emily Scott-Wilson/Pura Photography. 14: Foto midden: Goedele Monnens. 26: Eyad BABA / AFP. 28: midden boven, Koen van Weel/ANP. 32: links, Hans van Rhoon. 33: Frederic Sierakowski. 36: Sarah van Wingerden. 41: midden, Vincente Seco Hanselaar, Daria Wierciochowska. Onder, Vincente Seco Hanselaar, Lluís Triay Amorós. 46: Goedele Monnens. 48: beeld van Kansfonds gemaakt door Linelle Deunk. 51: boven, Hans van Rhoon. 54: linksboven, Wiktor Dabkowski / eyevine. 54: rechtsonder, Marcel Antonisse. 62: midden links: Eyad BABA / AFP. 62: midden rechts, AP Photo/Allison Robbert. 64: Nour Alsaqqa.

Contactgegevens

Stichting Adessium / Adessium Foundation
Postbus 76 • 2810 AB Reeuwijk • Nederland
+31 182 646100 • info@adessium.org • www.adessium.org
Kamer van Koophandel nr. 24.38.02.61

Publicatiedatum Mei 2026

Inhoud © Adessium Foundation 2026. Alle rechten voorbehouden.

Disclaimer In dit jaarbericht vindt u informatie over de activiteiten van Adessium Foundation. Adessium Foundation kan er niet voor instaan dat de verstrekte informatie volledig juist, compleet en actueel is. Adessium Foundation aanvaardt dan ook geen enkele aansprakelijkheid voor schade in welke vorm of omvang ook, ontstaan door gebruikmaking van, dan wel het vertrouwen op de verstrekte informatie. Aan de verstrekte informatie kunnen geen rechten worden ontleend. Op de inhoud en vormgeving van dit jaarbericht rusten intellectuele eigendomsrechten van Adessium Foundation en van derden. Het is daarom niet toegestaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Adessium Foundation (onderdelen van) het jaarbericht elektronisch of op andere wijze te kopiëren, openbaar te maken en/of wijzigingen in (onderdelen van) het jaarbericht aan te brengen.

In steeds meer landen krijgt natuur een eigen plek in het recht en in het bestuur. In Nederland zet Stichting Rechten van de Natuur zich hiervoor in. Bijvoorbeeld op de Veluwe (foto).

ADESIUM
FOUNDATION

Adessium

Foundation

Jaar